

Transformacije mita

Slijedom već tradicionalnih susreta koji su u međuvremenu izrasli u najveći bijenalni skup hrvatskih povjesničara umjetnosti i njihovih gostiju, XII. po redu «Dani Cvita Fiskovića» održavaju se u Pomeni na otoku Mljetu. Otok Mljet, legendarno utočište Odiseja i sv. Pavla, gotovo da nameće ovogodišnje teme: prvi se dio skupa odnosi na nove spoznaje o mljetskim spomenicima i umjetninama, tragom proučavanja Cvita Fiskovića, dok je središnji dio skupa naslovljen: „Metamorfoze mita. Mitologija u umjetnosti od srednjeg vijeka do moderne“.

Mitologija kao neiscrpn i izvor za umjetnike od antike do danas potakla je brojna otkrića i spoznaje te ponovna promišljanja tema koje su već dugo prisutne u našoj stručnoj literaturi koja se predstavljaju na ovogodišnjem skupu. Na određeni način, ova se tema nadovezuje na jednu od prethodno obrađenih – „Renesansa i renesanse“ – koja je iznjedrila bogat i dragocjen zbornik radova u izdanju Instituta za povijest umjetnosti i Odsjeka za povijest

umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu (Zagreb, 2008.). U kontekstu hrvatske povijesti i kulture posebno su zanimljiva nova istraživanja i interpretacije antičkih korijena na području istočne obale Jadrana (mitogeneza gradova, rodova i obitelji), identifikacija izvora i načina transmisije mitova, pitanje njihovih tvorca, posvajanje antičkih božanstava, vladara i heroja, te antička mitologija kao riznica moralizirajućih slika, arhetipova, alegorija, personifikacija i rezervoar dekorativnih oblika za arhitekturu, skulpturu i slikarstvo. Naposljetku, ništa manje značajne nisu spoznaje o utjecaju grčko-rimske mitologije na slavensku mitologiju, kao i slojevitog odnosa mitologije i kršćanstva.

Dani Cvita Fiskovića su oduvijek bili otvoreni stručnjacima iz svih područja humanističkih znanosti, pa tako i na Mljetu okupljaju povjesničare umjetnosti ali i istraživače povijesti, povijesti književnosti, klasične filologije, arheologije, antropologije i drugih srodnih disciplina omogućujući plodonosnu diskusiju među strukama.

Priredivačko-znanstveni odbor:

Igor Fisković
Predrag Marković
Marin Perković
Nada Grujić
Jasenka Gudelj
Milan Pelc
Dino Milinović
Ana Marinković
Božena Popić-Kurtela

Program ostvaren uz pomoć:

Nacionalnog parka Mljet
Općine Mljet
Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske
Hotela Odisej, Pomena, otok Mljet

Na naslovnici: G. B. Bertani ili Lorenzo Costa ml., Triton, Kabinet Grafike HAZU

XII. Dani Cvita Fiskovića

ZNANSTVENI SKUP

POMENA, OTOK MLJET, 30. RUJNA – 3. LISTOPADA 2010.

ODSJEK ZA POVIJEST UMJETNOSTI FILOZOFSKOG FAKULTETA U ZAGREBU
INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI

ZNANSTVENI SKUP «METAMORFOZE MITA»
Mljet, 30. rujna – 3. listopada 2010. Hotel «Odisej», Pomena

Četvrtak, 30. rujna 2010. - dolazak sudionika

17,00 - OTVARANJE SKUPA: pozdravni govori: Osvin Pečar, ravnatelj NP Mljet
Nikola Hajdić, načelnik Općine Mljet

Marin Perković, *Akademici Branimir Gušić i Cvito Fisković kao utemeljitelji stručnog rada na zaštiti Nacionalnog parka "Mljet"*

Ivo Dabelić, *Mljet u djelima Cvita Fiskovića*

Lucija Franić Novak, *Etnološki aspekti rada i djela Marijane i Branimira Gušića*

Živan Filippi, *Mitologija Mljeta u mediteranskom mljeu*

Ana Marinković, *Hagiotopografija dubrovačke vlasti – sv. Pankracije i sv. Vlaho na Mljetu*

Zlatko Karač, *Graditeljske regule, zgrade i prostori u srednjovjekovnom Mljetskom statutu*

Tin Turković, *Palača u Polaçama na Mljetu – tetrahijsko zdanje?*

Petak, 1. listopada 2010.

9,00 – 13,30 - predsjedavajući Predrag Marković i Milan Pelc

Bruna Kuntić – Makvić, *Odjeci poganske mitologije dubrovačke regije u literaturi*

Ivo Babić, *Mitovi o nastanku dalmatinskih gradova*

Joško Belamarić, *Odnos srednjovjekovnog Splita spram antičkim korijenima*

Neven Jovanović, *Mit i humanističke pohvale gradova na istočnoj obali Jadrana*

Nada Grujić, *Dubrovačka Arkadija*

Ambroz Tudor, *Mit o porijeklu grada Hvara*

Ante Rendić Miočević «...capris laudata Brattia...»: *odjeci poznatog Plinijeva navoda na sačuvanim spomenicima Silvanova kulta*

Drago Roksandić, *O grčkim atribucijama u toponimiji i oralnoj kulturi u hrvatskim predjelima južno od Save*

– rasprava –

– stanka za ručak –

15,00 predstavljanje **III. zbornika Dana Cvita Fiskovića: Umjetnost i naručitelji**
(Ljerka Dulibić, Joško Belamarić)

15,30 – 19,30 - predsjedavajući Joško Belamarić i Drago Roksandić

Dunja Fališevac, *Mitološka tematika u ranonovovjekovnih dubrovačkih pisaca*

Dolores Grmača, *Euridikin osvrt u Vetranovićevoj transformaciji orfejskog mita*

Trpimir Vedriš, *Oblik i funkcija mitoloških motiva u hrvatskoj srednjovjekovnoj hagiografiji: tri primjera iz mjesnih legendi o prijenosu relikvija*

Viktorija Franić Tomić, *Prometejski mit u hrvatskoj književnosti*

Slobodan Prosperov Novak, *Feniks u hrvatskoj književnosti*

Igor Fisković, *Jedan prikaz Perzeja u Dubrovniku?*

Milan Pelc, *Fortuna Skočibuha*

– rasprava –

Subota, 2. listopada 2010.

8,30 – 13,30 - predsjedavajući Nada Grujić i Zvonko Maković

Dino Milinović, *Motiv tritona od antike do renesanse*

Renata Novak-Klemenčić, *Antički junaci i upravne palače: primjer Kneževa dvora u Dubrovniku*

Stanko Kokole, *Jedan zaboravljeni kameni Kupido: novi prijedlog za Jurja Dalmatinca*

Višnja Bralić, *Ikonografija skulpture sv. Marije Magdalene s oltara franjevac trećoredaca u Portu (Dubašnica)*

Matej Klemenčić, *Giovanni Marchiori i antika*

Nina Kudiš Burić, *Antički mit i venecijansko slikarstvo 17. i 18. stoljeća: nekoliko primjera iz Istre i Dalmacije*

Vesna Kamin Kajfež, *Amulijeva Smrt slikara Angela de Costera*

Damir Tulić: „Corpora Sanctorum in pace sunt“: *ustanovljenje novih kultova antičkih mučenika nakon Tridentskog koncila*

Daniel Premerl, *Ikonografija fresaka u Ilirsko-ugarskom kolegiju u Bologni*

– rasprava –

– stanka za ručak –

15,00 predstavljanje **Priloga povijesti umjetnosti u Dalmaciji br. 42**
(Predrag Marković, Dino Milinović)

15,30 – 19,00 - predsjedavajući Jasenka Gudelj i Dino Milinović

Ivana Tomas, *Benediktinska crkva sv. Marije na otoku Mljetu*

Tanja Trška-Miklošić, *Prilog poznavanju samostana Mljetske kongregacije i crkve sv. Marije na Mljetu u XVII. stoljeću*

Dubravka Botica, *Recepcija antičkog Panteona u arhitekturi baroknog razdoblja*

Laris Borić, *Odjeci antičke mitologije u zadarskoj renesansnoj klesarskoj produkciji: oblici, vrste i putovi usvajanja*

Daniela Matetić Poljak, *Utjecaj arhitektonske dekoracije Dioklecijanove palače na romanička dostignuća Splita i Trogira*

Zdenko Balog, *Homer, Biblija i Zeleni čovjek - sinkretizam mitoloških motiva u ikonografiji kapele obitelji Celjski u Celju*

– rasprava –

Nedjelja, 3. listopada 2010.

8,30 – 12,30 - predsjedavajući Slobodan Prosperov Novak i Ivo Babić

Zvonko Maković, *Od mita do predmeta: transformacija Nike, božice trijumfa i pobjede*

Rachel Rossner, *Slikanje slavenske Sparte, gradnja hrvatske Atene: slikarstvo Jaroslava Čermaka i Vlahu Bukovca*

Irena Kraševac, *Recepcija antike u slikarstvu Bele Čikoša Sesije i Roberta Auera*

Lovorka Magaš, *Lik Merkura u hrvatskom grafičkom dizajnu između dva svjetska rata*

Ana Šverko, *Interpretacija antičkih dekorativnih oblika u arhitektonskim projektima Giannantonio Selve za Trogir i okolice*

Dragan Damjanović, *Srednjoeuropski park posvećen mitološkoj hinduskoj kraljici – Sakuntala park u Osijeku*

Daina Glavočić, *Odjeci antičke mitologije na dekoru riječke arhitekture prijeloma 19. na 20. stoljeće*

– rasprava –

13,30 do 18,30 - obilazak otoka: **Jerko Matoš**, *Sklop samostana u prošlosti i danas*